

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 22.04.2016

Vår ref.: 201208196-45, 201208042-47, 201208040-48 /

ksk biwi

Arkiv: 312 / 103.4

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Birgitte M W Kjelsberg

Oversendelse av tre klager på vedtak om Rabbelva, Morgådalselva og Loftdalselva kraftverk i Rauma kommune i Møre og Romsdal av 18.12.2015.

Vedtak om Rabbelva, Morgådalselva og Loftdalselva kraftverk av 18.12.2015 er alle påklaget av Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, med støtte fra Molde og Romsdal turistforening.

Alle klagene er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagene i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at noen av klagene gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 18.12.2015. Klagene oversendes derfor Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Vi viser til vedtakene gitt 18.12.2015 til Rabbelva, Morgådalselva og Loftdalselva kraftverk i Rauma kommune i Møre og Romsdal. Søknadene er datert henholdsvis 17.11.2014 for Rabbelva og Morgådalselva kraftverk og 11.11.2014 for Loftdalselva kraftverk.

Opprinnelig ble det søkt om følgende:

«Høgseterelva kraftverk og Rabbelva kraftverk – NK Småkraft AS

Høgseterelva- og Rabbelva kraftverk er planlagt med felles kraftstasjon, men med åtskilde inntak og vassvegar. (...) Rabbelva kraftverk vil nytte eit fall på 280 m frå inntaket på 415 moh. til kraftstasjonen på 133 moh. Tilløpsrøyret blir 1850 m langt, og er planlagt nedgrave i heile si lengd langs nordsida av Rabbelva i øvre del og på sørsida i nedre del. Elvekryssinga skjer i øvre del av prosjektrekningen. Det må byggast ny permanent veg frå kraftstasjon fram til begge vassinntak på til saman 4 km, fordelt omtrent likt. Middelvassføringa er (...) 680 l/s i Rabbelva. Maksimal slukeevne blir på (...) 1700 l/s. Kraftverka vil ha ein installert effekt på (...) 4 MW, noko som vil gje ein årleg produksjon på (...) 10 GWh. Utbygginga vil føre til redusert vassføring på ei (...) 2000 m lang elvestrekning i Rabbelva. (...) I Rabbelva er det søkt om slepp av ei minstevassføring på 240 l/s om sommaren (01.05 til 30.09) og 40 l/s resten av året

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Morgådalselva kraftverk – NK Småkraft AS

Morgådalselva kraftverk vil nytte eit fall på 360 m frå inntaket på 445 moh. til kraftstasjonen på 83 moh. Tilløpsrøyret blir 1700 m langt, og er planlagt nedgrave i heile si lengd på austsida av Morgådalselva. Det er planlagt ny permanent veg fram til inntaket i eller ved røyrgata og 500 m ny permanent veg for tilkomst til kraftstasjonen. Middelvassføringa er 470 l/s og kraftverket er planlagt med ei maksimal slukeevne på 1200 l/s. Kraftverket vil ha ein installert effekt på 3,6 MW, noko som vil gje ein årleg produksjon på 9,2 GWh. Utbygginga vil føre til redusert vassføring på ei 1700 m lang elvestrekning i Morgådalselva. Det er søkt om slepp av ei minstevassføring på 160 l/s om sommaren (01.05 til 30.09) og 30 l/s resten av året.

Loftdalselva kraftverk – NK Småkraft AS

Loftdalselva kraftverk vil nytte eit fall på 220 m frå inntaket på 415 moh. til kraftstasjonen på 193 moh. Tilløpsrøyret blir 1300 m langt, og er planlagt nedgrave langs austsida av Loftdalselva i øvre del og på vestsida i nedre del. Elvekryssinga skjer i øvre del av prosjektstrekningen. Det må byggast ny permanent veg for tilkomst fram til kraftstasjonen og vidare opp til vassinntaket på 1500 m. Middelvassføringa er 1210 l/s og kraftverket er planlagt med ei maksimal slukeevne på 3 m³/s. Kraftverket vil ha ein installert effekt på 5,5 MW, noko som vil gje ein årleg produksjon på 14 GWh. Utbygginga vil føre til redusert vassføring på ei 1300 m lang elvestrekning i Loftdalselva. Det er søkt om slepp av ei minstevassføring på 420 l/s om sommaren (01.05 til 30.09) og 70 l/s resten av året.»

I etterkant av offentlig høring ble det sendt inn planendringer på samtlige påklagde søknader den 11.9.2015. Følgende endringer ble foreslått for Rabbelva kraftverk, og er gjengitt i bakgrunn for vedtak nr. 103/2015:

«Inntaket er flyttet fra kote 415 til kote 356 og kraftstasjonen fra kote 135 til kote 145. Installert effekt er justert fra 3,9 til 3,29 MW, og vannvei og kraftstasjonsplassering er tilpasset for å unngå et avgrenset område for edelløvsog.»

Følgende endringer ble foreslått for Morgådalselva kraftverk, og er gjengitt i bakgrunn for vedtak nr. 101/2015:

«I etterkant av høringsrunden har søker endret inntaksløsning og gjort en mindre endring midt i vegtraseen for den midlertidige anleggsveien opp til inntaket.»

Følgende endringer ble foreslått for Loftdalselva kraftverk, og er gjengitt i bakgrunn for vedtak nr. 102/2015:

«Endringene går i hovedsak ut på at vannveien skal gå som tunell i fjellet og at den nye veien vil følge elveforbygningen frem til kraftstasjonen. Det er ikke planlagt vei til inntaket, og transport til inntaket i anleggstiden er planlagt med helikopter. De ønsker også å heve effekt fra 5,5 til 6 MW og maks slukeevne fra 3,0 til 3,1 m³/s.»

NVE har i vedtak 18.12.2015 gitt konsesjon til samtlige påklagde vedtak. NVE har i vedtakene følgende oppsummering og konklusjon:

Rabbelva kraftverk:

«I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Rabbelva kraftverk vil bidra med ca. 8 GWh ny fornybar kraftproduksjon med begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. Hensynet til landskap og biologisk mangfold er imidlertid vektlagt. En utbygging uten permanent vei til inntaket og flytting av kraftstasjonen slik at den ikke berører naturtypen gammel, fattig

edelløvsskog vil til en viss grad redusere de negative virkningene for landskap og ivareta biologisk mangfold. Under forutsetning av at de avbøtende tiltakene blir gjennomført mener NVE at de negative virkningene for allmenne og private interesser er akseptable.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir NK Småkraft tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Rabbelva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.»

Morgådalselva kraftverk:

«I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Morgådalselva kraftverk vil være et bidrag til fornybar kraftproduksjon med begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. Hensynet til anadrom fisk er vurdert, og med krav om omløpsventil mener vi at den anadrome strekningen i Morgådalselva kan ivaretas i tilstrekkelig grad. Under forutsetning av at de avbøtende tiltakene blir gjennomført mener NVE at de negative konsekvensene kan reduseres i en slik grad at virkningene for allmenne og private interesser er akseptable.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir NK Småkraft tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Morgådalselva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.»

Loftdalselva kraftverk:

I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Loftdalselva kraftverk vil være et bidrag til fornybar kraftproduksjon med begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. Hensynet til landskap og biologisk mangfold er imidlertid vektlagt. En utbygging med vannveien som tunell i fjellet og uten vei til inntaket vil redusere de negative konsekvensene for landskap og brukerinteresser i området og redusere påvirkningen på registrerte naturtyper. Med slipp av tilstrekkelig minstevannføring hele året vil tiltaket etter vår vurdering ivareta hensynet til biologisk mangfold og allmenne interesser i tilstrekkelig grad slik at virkningene for allmenne og private interesser er akseptable samtidig som tiltaket vil gi ca. 14 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir NK Småkraft tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Loftdalselva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Det vises til NVEs vedtak av 18.12.2015 (bakgrunn for vedtak nr. 101, 102 og 103/2015) for oppsummering av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne høringsuttalelser samt ytterligere utdypinger av NVEs vurderinger.

Klagene

Innen klagefristen mottok NVE to klager på hvert av de tre kraftverkene. En fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal og en fra Molde og Romsdal turistforening. Begge klagerne regnes for å ha klagerett.

Det er kun Naturvernforbundet i Møre og Romsdal som har levert begrunnede klager. Molde og Romsdal turistforening uttrykker kun sin støtte til Naturvernforbundet sine klager.

Utdrag av momenter i klagene er gjengitt her. Klagene i sin helhet kan lastes ned fra NVE sine nettsider.

Rabbelva kraftverk:

«Konklusjon

Ganske mykje av røyrtraseen er ikkje undersøkt av biolog. Biologen har bomma heilt på utstrekning, type og verdi av edellauvskogen i området, og kjem dermed gale ut med konsekvensar m.v. av ei utbygging. Den biologiske kartlegginga har svært store manglar. Plasseringa på røyrsgata har vore omskiftande, og plasseringa på kart dagsett 9.9.2015 er det få eller ingen som har fått sjekka nærare, bortsett frå kanskje utbyggar. Verknaden på turstien, både visuelt og når det gjeld lyd er undervurdert, og verknaden på det større stinettet er ikkje vurdert.

Med slike føresetnader, kan ein ikkje gi konsesjon for utbygging. Søknaden må anten avslåast, eller vedtaket opphevast, slik at det kan gjerast undersøkingar av biologisk mangfald som har samband med det faktisk planlagde anlegget.

Med ein utbyggingspris på 4,81 kr/kWh vil det vere umogleg at dei positive verknadene av tiltaket veg opp for dei negative påverknadene for biologisk mangfald og friluftslivet spesielt. Føresetnadene for å gi konsesjon til dette prosjektet er ikkje til stades.»

Morgådalselva kraftverk:

«Konklusjon

Den biologiske undersøkinga er så mangelfull at det har gitt feil grunnlag for vedtak. Vegframføring får stor verknad for landskapet nede i dalen og likeeins i fjellet. Verdien av området for friluftslivet er undervurdert. Vasskraftutbygginga har fått sitt, sjølv om dei ikkje bygger ut Morgådalselva.»

Loftdalselva kraftverk:

«Konklusjon

Den mest interessante fjerdedelen av elvestrekninga som blir berørt er knapt besøkt av biolog. Den biologiske undersøkinga slår fast at det er ein bekkekløfilokalitet på staden, men er så mangelfull at ein verken veit utstrekning eller verdi på lokaliteten. Sweco har oversett to store edellauvskoglokalitetar i influensområdet, og Jordal har funne 3 raudlisteartar i naturbeitemarka som Sweco har oversett. Dette har gitt feil grunnlag for vedtak. Verdien av området for friluftslivet er undervurdert. Utbyggingsprisen er svært høg (4,67 kr/kWh ifølge revidert søknad, NVE bruker 3,80 kr/kWh som var aktuell før planendring) og umogleg kunne gi ein fordel av dette tiltaket som kan vege opp for dei negative verknadene på landskap, friluftsliv og biologi. Føresetnadene for å gi konsesjon til dette prosjektet er ikkje til stades.»

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal kommer i tillegg med følgende generelle kommentar på prosess i alle sine klager på vedtakene:

«Under synfaringa blei det klart at det ville kome ein justert søknad frå utbyggar og at denne skulle sendast på ein avgrensa høyringsrunde. I påvente av ein slik søknad skreiv Naturvernforbundet ein rapport til FNF med det som vi fann under synfaringa. Sidan vi ikkje leverte eiga fråsegn, rekna vi med at høyringsbrev berre ville bli sendt til FNF. Vi bad FNF om å få tilsendt høyringsbrevet slik at vi kunne tilpasse våre innspel etter synfaringa til den justerte søknaden. Under synfaringa opplevde vi utbyggar som veldig bakpå med planlegging og vurdering av plassering av inntaksdammar osb., så vi rekna med at denne justeringa kunne ta noko tid. I midten av desember tykte vi det gikk lang tid for å justere søknaden, og var i ferd med

å kontakte NVE for å høyre kva som var skjedd. Då kom vedtaket. Vi har i etterkant fått vite at høyringsbrevet var blitt liggande hos FNF.»

I tillegg er Naturvernforbundet kritiske til tidspunkt for den ordinære høringen og tidspunkt for befaringene. Flere justeringer av prosjektene i løpet av NVEs konsesjonsbehandling er etter deres syn kritikkverdig.

Oppsummert mener klager at vedtaket lider av feil både ved faktagrunnlaget og skjønnsutøvelsen i alle de tre vedtakene.

Motpartens vurdering av klagene

Klagene er sendt NK Småkraft AS til uttalelse i brev av 26.1.2016. NVE viser til brev av 22.2.2016 fra NK Småkraft AS og gjengir her hovedtrekkene i klagemotpartens merknader til klagene.

«Vi ønsker å kommentere følgende:

- 1. NV [Naturvernforbundet i Møre og Romsdal] hadde som alle moglegheit til å komme med innspel/kommentarar til høyringa for planendringa i slutten av september, men skriv at: (...) Frå synfaringsdagane med NVE 2. og 3. september kom det fram under oppsummeringa, der også NV sin representant deltok, at desse oppdaterte innspela, ville komme på høyring relativt raskt då NVE ønskja å få vedtaka klare til jul 2015. Der er difor overraskande at NV venta til jul med å byrje å tenkje på å ta kontakt. Vi er også overraska over kommunikasjonen mellom NV og FNF, som trass i at dei er gjort merksam på det, ikkje har kommunisert seg i mellom frå september til desember (ut ifrå det vi kan lese frå NV). Som tiltakshavar som har brukt mykje tid og ressursar på søknadane føler vi dette er utfordrande. Saker som dette vil truleg bruke 1-2 år på å bli ferdighandsama i OED, og mtp denne utsettinga og fristen for elsertifikat svekkar dette moglegheiten for prosjekta til å bli realiserte.*
- 2. NV kommenterer at utbyggjar var «bakpå» på synfaringa, og at for Morgådal var «inntaksstaden elles ganske vagt peika ut, litt alternativt...» Prosjekta Morgådal, Rabbelva og Loftdalen vart markerte med merkeband, også inntaksområdet på Morgådal. Når det gjeld justeringane som kom undervegs i prosessen, var dette på bakgrunn av konstruktive innspel frå høyringspartane som vi sjølv såg ville gjere prosjekta meir tilpassa landskap- og miljø innanfor tekniske og økonomiske rammer som er mogleg å gjennomføre prosjekta på. Dette trudde vi også NV skulle sjå konstruktivt på.*
- 3. Klagane er i stor grad identiske og vi vel å kommentere dei i same dokument. NV «mistenkjelegger» rapporten til Sweco og skriv mellom anna; «Naturvernforbundet, som i motsetnad til Sweco ikkje får betalt for kartlegging, kan om det same området opplyse om følgjande artsmangfald...» Vidare kjem dei med fleire påstandar om ulike raudlisteartar som potensielt kan befinne seg i området. NVE har ikkje påvist desse potensielle artane sjølv, og har heller ikkje dokumentasjon på dette. Det er verken lagt fram bilete av verifiserte raudlisteartar eller definerte stadfunn innanfor prosjektområdet som viser at dette er i konflikt med prosjekta. (...)*

Sweco si miljøundersøking av området er utført av Per Ivar Bergan, Solveig Angell-Petersen og Lise Rissstad med kompetanse innanfor biologisk mangfald og fisk. Desse undersøkingane vart utførte 9 august for biologisk mangfald og 10 september (fiskeundersøking) i 2012. (...)

Det skal også leggjast til at Miljøfagleg Utredning, ved Morten W Melby og Geir Gaarder, som utførte undersøkingar i forbindelse med vassdragsplan i Rauma, heller ikkje har påpeika dette [funn av Kvitkurle i influensområdet til Morgådalselva] i si utredning av dette området i 2005.

I forhold til Sweco sin kompetanse er dette også omtala i miljøundersøkingane for kvart enkelt prosjekt, (...)

4. *NVE har først godkjent søknaden for utsending, og skriv vidare i bakgrunn for vedtak i forhold til om undersøkingsplikta er god nok; (...)*

NVE si vurdering av dette saman med at Fylkesmannen si miljøvernavdeling (FM), som er staten sin forlenga arm i høve til å dokumentere naturverninteresser og biologisk mangfald, gjer at desse sakene, og konsekvensane av prosjekta, etter vår oppfatning bør være at momenta her er avklara.

FM fremja som kjent først motsegn til prosjekta Loftdalselva og Rabbelva innleiingsvis. Etter dei tilpassingane som er utførte i prosjektet har dei trekt tilbake desse motsegnene. Det ville dei nok ikkje ha valt å gjere om det var hald i NV sine påstandar.

5. *NVE har vurdert prosjekta ut i frå sumbelastning. 6 fekk positivt vedtak, 4 vart avslått og 1 prosjekt vart trekt av tiltakshavar under prosessen. Nær halvparten av prosjekta har fått nei. Til tross for dette har NV har påklaga alle 3 NKS sine positive vedtak.*

(...)»

NVEs vurdering av klagen

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (forvaltningsloven § 33).

Vedtaket kan påklages, og klagerne har klagerett. Klagen ble sendt inn av Naturvernforbundet i Møre og Romsdal og Molde og Romsdal turistforening den 22.1.2016. Klagen er følgelig rettidig, og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har følgelig forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

NVE noterer seg at Naturvernforbundet i Møre og Romsdal er misfornøyd med konsesjonsbehandlingsprosessen i småkraftsaker generelt. Vi har valgt å informere sentrale høringsparter tidlig for å imøtekomme manglende mulighet til befaringsperiode når denne legges til vinterhalvåret.

FNF Møre og Romsdal ble tidlig varslet om søknadene i Rauma og Nesset kommuner, 16.7.2014, slik at befaringsperiode også kunne gjøres av dem i forkant av høring. De fikk invitasjon til befaringsperiode 19.5.2015. Befaringene ble gjennomført i uke 24 og uke 36. De påklagede sakene ble befart i uke 36. Øystein Folden fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal presiserte ovenfor NVE at han representerte FNF på befaringsperioden i Grøvdalen i uke 36. Vi sendte derfor planendringene vi hadde befart i uke 36 til FNF. NVE presiserte flere ganger under befaringsperioden at vi trengte planendringene raskt, og at vi kun befarte det som ville bli omsøkt. Dette ble også presisert overfor frammøtte høringsparter. Vi støtter derfor opp om søkers beskrivelse under punkt 1 i søkers svar til klagen om informasjon gitt på befaringsdagen. For øvrig mener vi manglende kommunikasjon internt mellom organisasjoner ikke kan lastes verken søker eller NVE.

NVE stiller seg uforstående til at endring av prosjektene, slik at merknader fra høringsparter i større grad blir ivarettatt, er et problem. Dette er noe vi heller oppfordrer til enn fraråder søker å gjøre. Søker viste fram alle endringene de ønsket å foreta på befaringsdagene. Både NVE og høringspartene fikk sett de aktuelle områdene tiltakene var endelig planlagt.

Klager mener samtlige vedtak som er påklaget er fattet på uriktig faggrunnlag.

For Loftdalselva kraftverk påpekes det funn av lutvokssopp (NT), gulfotvokssopp (NT) og papillvokssopp (VU) som er listet opp i artskart av Naturvernforbundet. NVE sjekket artskart i avslutningsfasen av vedtaksskrivingen. Vi ble klar over funn av disse artene innenfor naturbeitemarken før vedtakene var ferdigskrevet. Vi kom fram til at en utbygging av Loftdalselva kraftverk ikke ville berøre forekomstene, siden disse var lokalisert utenom vei- og kabeltrasé for tiltaket. Tiltakshaver uttrykte også ønske om å bruke flomforebyggingen langs elva som vei inn til kraftstasjonen i størst mulig grad. Dette framgår også i post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v. (Bakgrunn for vedtak nr. 102/2015):

«Permanent vei til kraftstasjonen skal så langt det er mulig følge eksisterende elveforbygning for å unngå naturtypen naturbeitemark (B verdi).»

Siden tiltaket ikke vil berøre soppen valgte vi ikke å liste den opp i artsoversikten i våre bakgrunnsnotater. I etterkant av klagen fra Naturvernforbundet ser vi at dette kunne vært presisert bedre i vårt vedtak nr. 102/2015 for å vise at denne vurderingen var gjort, men samtidig er det grenser for hvor mange arter som ikke blir berørt som skal listes opp. NVEs vurdering av naturtypene er ellers tilstrekkelig beskrevet s.14 i bakgrunnsnotatet.

For Rabbelva kraftverk er usikkerhet rundt utbredelse av naturtypen edellauvskog allerede diskutert i vårt bakgrunnsnotat. Planendringene anser NVE som det viktigste bidraget for å redusere konfliktnivået med naturtypen. Dette framgår også i post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v. (Bakgrunn for vedtak 103/2015):

«Rørgata skal så vidt mulig legges utenom den registrerte naturtypen «gammel, fattig edelløvskog».

Traseen skal gjøres så smal som mulig og legges i tråd med det som er oppgitt i søknaden. (...)»

Naturvernforbundet er uenig i biologenes valg av befaringsrute, avgrensning av naturtyper i området og befaringstidspunkt for inventering. NVE er fullt klar over at det utøves stor grad av skjønn ved alle biologiske kartlegginger i småkraftsaker. Vi har likevel ingen grunn til å mistro rapportene fra Sweco. Disse rapportene sammen med høringsuttalelser og sjekk i tilgjengelige databaser ansees av NVE som et tilstrekkelig grunnlag å fatte vedtak på. Vi kan heller ikke se at Naturvernforbundet har kommet med viktig informasjon om arts kunnskap som ikke allerede er vurdert i våre vedtak.

NVE er satt til å vurdere fordeler og ulemper ved tiltaket. Dette gjelder deriblandt det biologiske mangfoldet, friluftsliv, landskap og samlet belastning. Klagene inneholder ikke nye momenter vi ikke har vurdert i våre bakgrunnsnotater. Vi ble gjort oppmerksom på viktigheten av lydbildet av klager allerede på befaring. Vi velger å ikke trekke ut en enkelt sanseopplevelse i vår vurdering av friluftsliv, men har lagt det inn i vår vurdering av opplevelsesverdien for friluftsliv som en helhet. Vi mener berørte fagtema er tilstrekkelig vurdert i bakgrunn for vedtak nr. 101, 102 og 103/2015. Etter det NVE kan se har det ikke framkommer nye momenter vi ikke allerede har vurdert i våre vedtak.

Vi vil ellers bemerke at det er opp til søker å gjøre en vurdering av lønnsomhet i prosjekter. Disse prosjektene har et kostnadsnivå på linje med et stort antall andre prosjekter. Dette er derfor ikke tillagt vekt.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 18.12.2015. Klagene oversendes derfor OED til endelig avgjørelse jamfør forvaltningsloven § 33. Alle sakenes dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Molde og Romsdals Turistforening
Naturvernforbundet i Møre og Romsdal
NK Småkraft AS
Norsk Kraft AS v/Bård Moberg